

UCHWAŁA NR LII/380/2023
Rady Gminy w Sobolewie
z dnia 3 marca 2023 r.

w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie
Sobolew na lata 2023 – 2029.

Na podstawie:

- art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.),

- art. 16 b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz.2268 ze zm.).

Rada Gminy w Sobolewie uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sobolew na lata 2023 -2029, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sobolew.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY
w Sobolewie

Mirosław Owczarczyk

Załącznik do Uchwały Nr LII/380/2023
Rady Gminy w Sobolewie
z dnia 3 marca 2023 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
W GMINIE SOBOLEW
NA LATA 2023 –2029**

Spis treści

Wstęp	3
I. Charakterystyka Gminy Sobolew	5
II. Diagnoza problemów społecznych	6
1. Demografia	6
2. Pomoc społeczna	6
2.1 Wspieranie rodzin	8
3. Bezrobocie	8
4. Uzależnienia	9
5. Niepełnosprawność	10
6. Sytuacja osób starszych	10
7. Edukacja	11
8. Przemoc w rodzinie	12
9. Przestępczość	13
III. Analiza SWOT	14
IV. Adresaci strategii	16
V. Cele strategii	16
VI. Harmonogram realizacji celów strategicznych	19
VII. Źródła i ramy finansowe działań przewidzianych do realizacji w ramach strategii.	26
VIII. Monitoring i ewaluacja	26

Wstęp

Podstawę prawną niniejszej Strategii stanowią art. 16 b, art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej zwanej dalej ustawą, zgodnie z którym gmina i powiat opracowują i realizują strategię rozwiązywania problemów społecznych.

„Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki oraz rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Przyjęcie przez Samorząd Gminy Sobolew Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma niewątpliwie istotne znaczenie dla realizacji lokalnej polityki społecznej. Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie różnorodnych form pracy socjalnej, współpracę pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wsparciem grup najbardziej potrzebujących w gminie oraz instytucjami działającymi w szeroko pojętym obszarze polityki społecznej, między innymi: edukacji, polityki zdrowotnej, bezpieczeństwie publicznym, pomocy niepełnosprawnym, zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych dotyczy kluczowych kwestii społecznych, jakie dotyczą mieszkańców naszej gminy. Wskazuje na ich niezaspokojone potrzeby i kierunki działań podejmowanych w celu przeciwdziałania zjawiskom społecznie niepożądanym czy negatywnym.

Strategia jest dokumentem określającym działania w sferze polityki społecznej na lata 2023 - 2029. Podjęte działania mają prowadzić do wsparcia grup tego wymagających oraz prowadzić do ich integracji ze społeczeństwem. Za podstawowy element działań przyjęto pracę socjalną. Praca socjalna stanowi podstawowe narzędzie pracy pracowników socjalnych i obejmuje zawodowe działania mające ułatwić pojedynczym osobom i grupom, uświadomienie problemów wewnętrznych i zewnętrznych, mających na nich negatywny wpływ. Celem podejmowanych działań ujętych w strategii ma być łagodzenie skutków trudnej sytuacji, w jakiej znalazły się osoby i rodziny zamieszkujące teren gminy Sobolew, ale również usuwanie przyczyn zaistniałych sytuacji oraz zapobieganie ich powstawaniu. Działania pomocy społecznej mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości, uprawnienia i zasoby.

Działania, które będą podejmowane w dążeniu do zabezpieczenia potrzeb i rozwiązywania problemów mieszkańców winny być realizowane poprzez:

- profilaktykę, czyli zapobieganie powstawania niekorzystnych zjawisk,
- zapewnienie wsparcia osobom potrzebującym,
- programy mające na celu zminimalizowanie problemów społecznych.

Wszelkie przywołane do niniejszego opracowania dane, są danymi według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Diagnoza problemów społecznych została sporządzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobolewie, przy wykorzystaniu własnych materiałów sprawozdawczych, analiz, doświadczenia, wiedzy i kompetencji z zakresu polityki społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednocześnie głównym realizatorem strategii.

Opracowując tę strategię wzięto pod uwagę inne opracowania i przyjęte do realizacji w naszej gminie strategie czy programy, a zwłaszcza:

- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 2268 ze zm.),

- Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.),
- Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 ze zm.),
- Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 690 ze zm.),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.)
- Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230),
- Ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1324 ze zm.),
- Ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.),
- Ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.),
- Ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176 ze zm.),
- Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123),
- Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573),
- Ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.)

I. Charakterystyka Gminy Sobolew

Gmina Sobolew położona jest w południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie garwolińskim. Miejscowość Sobolew położona jest w odległości ok. 80 km od Warszawy. Do miasta Garwolin, pełniącego funkcje stolicy powiatu, jest 23 km. Powierzchnia gminy zajmuje 9493 ha. W latach 1975-1998 gmina wchodziła w skład województwa siedleckiego.

Gmina Sobolew graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi:

- od zachodu z gminą Maciejowice,
- od północy z gminami Górzno i Łaskarzew,
- od wschodu z gminą Żelechów,
- od południowego wschodu z gminą Trojanów.

Pod względem administracyjnym obszar gminy dzieli się na 18 sołectw, w skład których wchodzi 16 miejscowości (Sobolew podzielony jest na trzy sołectwa): Anielów, Chotynia, Godzisz, Gończyce, Grabniak, Kaleń Drugi, Kaleń Pierwszy, Kobusy, Kownacica, Ostrozeń Drugi, Ostrozeń Pierwszy, Sokół, Przyłęk, Trzcianka, Nowa Krępa.

Największym sołectwem w gminie jest Sobolew, najmniejszym - Przyłęk. Obszary zajmowane przez poszczególne sołectwa wahają się od 226 ha do 1 921 ha. Miejscowość Sobolew pełni funkcję lokalnego ośrodka administracyjno-usługowego, w którym mieści się Urząd Gminy.

Na układ komunikacyjny Gminy Sobolew składają się: droga krajowa, droga wojewódzka, drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Droga krajowa nr S17 relacji Warszawa – Lublin - Hrebenne stanowi połączenie z sąsiednim województwem lubelskim oraz powiązanie z Warszawą i najbliższymi miastami - Garwolinem i Rykami.

Droga wojewódzka nr DW 807 realizuje powiązania z sąsiednimi gminami - Żelechowem i Maciejowicami.

Komunikację z sąsiednimi gminami zapewnia także sieć dróg powiatowych, która równocześnie pełni funkcję głównych powiązań sieci osadniczej gminy.

Mimo słabych gruntów dominuje w gminie funkcja rolnicza. Wynika to z kompletnego braku przemysłu, niedorozwoju usług i stosunkowo - do możliwości - słabego rozwoju rekreacji.

Komunikację z sąsiednimi jednostkami administracyjnymi zapewniają połączenia autobusowe i kolejowe. Kolej umożliwia połączenia w relacjach Warszawa – Dęblin - Lublin. Jest ona dostępna dla mieszkańców gminy, gdyż w Sobolewie funkcjonuje stacja kolejowa. Komunikacja autobusowa jest prowadzona w relacjach regionalnych i wojewódzkich i odbywa się po drogach:

- krajowej: Warszawa – Lublin – Zamość – Lwów,
- wojewódzkiej: Łuków – Żelechów – Maciejowice,
- powiatowej.

Rolniczy charakter gminy powoduje, że na jej obszarze nie funkcjonuje wiele podmiotów prowadzących działalność pozarolniczą. Dominują przedsiębiorstwa usługowe działające w branży transportowej i budowlanej. Formą prowadzonej działalności są najczęściej małe warsztaty i obiekty drobnej wytwórczości. Dużo jest również podmiotów prowadzących działalność handlową.

Najważniejsze podmioty gospodarcze na terenie gminy to:

- „SANTE” A. Kowalski – branża spożywcza,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „SOGAR” - garbarnia skór,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „MET-BUD” - branża metalowa,
- Firma Konfekcyjna „OLGA” – szwalnia,

- „SEWIM” – branża metalowa.

Na terenie gminy Sobolew nie wytwarza się wyrobów związanych z lokalną tradycją oraz nie oferuje się specyficznych, związanych wyłącznie z tym obszarem usług.

Zasoby gminne i inne zasoby umożliwiające rozwiązywanie problemów społecznych zlokalizowane na terenie gminy Sobolew:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny
- Posterunek Policji

II. Diagnoza problemów społecznych

1. Demografia

Demografia jest ważnym czynnikiem wpływającym na tempo rozwoju społeczno – gospodarczego. Najważniejsze cechy demograficzne, które mają wpływ na możliwości rozwojowe gminy to: poziom wykształcenia mieszkańców; utrzymanie się średniego wskaźnika gęstości zaludnienia, odpowiednia struktura wieku ekonomicznego ludności, zachowanie równowagi pomiędzy płciami, dodatni poziom przyrostu naturalnego, odwrócenie niekorzystnych trendów migracyjnych.

Z danych na 31.12.2021 r. wynika, że Sobolew zamieszkiwało 8194 osób, z czego 4011 mężczyzn, 4183 kobiet. Liczba mieszkańców w gminie nie zmienia się w sposób drastyczny, oscyluje wokół 8200 mieszkańców.

2. Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie Sobolew realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Podstawowym zadaniem GOPS jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w oparciu o instrumenty, określone w ustawie o pomocy społecznej, czyli podejmowanie działań, nakierowanych na udzielanie osobom różnych form wsparcia, pozwalających na przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać przy wykorzystaniu własnych umiejętności, możliwości, zasobów i uprawnień.

Ośrodek może realizować inne zadania, powierzone mu przez właściwe organy na podstawie innych ustaw.

W ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z obowiązków ustawowych, realizacji projektów i programów, GOPS w Sobolewie stara się aktywnie współpracować z różnymi instytucjami, organizacjami działającymi w tym obszarze.

Współpraca ta polega na podejmowaniu działań interdyscyplinarnych w obszarze: przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodzin, osób niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży i innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

	Wyszczególnienie	I-XII. 2020 r.		I-XII.2021 r.	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Rodziny ogółem	169	478	117	253
2.	Rodziny z dziećmi	142	563	36	160
3.	Rodziny niepełne	11	38	10	35

4.	Rodziny emerytów i rencistów	5	10	5	12
----	------------------------------	---	----	---	----

Tab. 1 Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Z powyższego zestawienia wynika, że ogólna liczba rodzin beneficjentów pomocy społecznej pozostaje na tym samym poziomie. Czynniki, które mogą prowadzić do wykluczenia społecznego są obszary problemowe, zdiagnozowane na podstawie powodu korzystania z pomocy społecznej.

Obszary te wpływają destrukcyjnie na funkcjonowanie rodziny. Różnorodność osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej dotyczy zarówno struktury wiekowej, liczebności gospodarstw domowych, typów rodzin, a także obszarów problemowych.

Tabela poniżej przedstawia powody trudności życiowych rodzin, uzasadniające przyznanie pomocy.

Lp.	Wyszczególnienie	I-XII. 2020 r.		I-XII.2021 r.	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Ubóstwo	51	140	40	85
2	Sieroctwo	0	0	0	0
3	Bezdomność	3	4	2	3
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	10	8	36
	w tym: wielodzietność	2	10	5	27
5	Bezrobocie	18	42	26	59
6	Niepełnosprawność	14	31	15	23
7	Długotrwała lub ciężka choroba	54	91	48	83
8	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	34	111	14	66
	W tym: rodziny niepełne	11	26	6	20
	rodziny wielodzietne	8	53	6	42
9	Przemoc w rodzinie	0	0	0	0
10	Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	0
11	Alkoholizm	2	4	0	0
12	Narkomania	0	0	0	0
13	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	5	2	4
14	Zdarzenie losowe	2	7	1	2
15	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Tab. 2 Świadczenia według powodu przyznania

Z powyższego zestawienia wynika, że dominującą grupę stanowią osoby i rodziny żyjące w ubóstwie. Dotyka ono około 36% ogółu korzystających z pomocy. Rodziny żyjące w ubóstwie nie są w stanie zabezpieczać swoich podstawowych potrzeb. Ten stan w sposób znaczący wpływa na zaburzenie funkcji społecznych. Dysfunkcja ta występuje w powiązaniu z innymi niekorzystnymi zjawiskami, takimi jak: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba,

niepełnosprawność czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Skala zjawiska ubóstwa jest uzależniona od wielu czynników. Kolejnym poważnym obszarem problemów jest bezrobocie. Skala zjawiska zmniejsza się, mimo tego jest nadal istotnym problemem społecznym. Trudna sytuacja na rynku pracy, brak nowych miejsc pracy, niskie kwalifikacje, brak wykształcenia. Ponad połowa mieszkańców znajduje zatrudnienie poza gminą. Osoby bezrobotne uzyskują pomoc finansową z GOPS i są motywowane w kierunku podwyższania kwalifikacji zawodowych, jak również zdobywanie umiejętności poruszania się na rynku pracy w celu znalezieniu zatrudnienia. Następnym czynnikiem korzystania z pomocy społecznej jest długotrwała choroba. Jest to problem, który dotyka około 15 % rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej w Gminie Sobolew. Wraz z przewlekłą chorobą pojawiają się inne problemy, które za sobą pociągają. Są to takie problemy jak wzrost kosztów utrzymania poprzez zwiększenie wydatków na leki, ograniczona możliwość zarobkowania.

2.1 Wspieranie rodzin

Samorządy lokalne odpowiadają za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Działania na rzecz rodziny to działania na rzecz całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania więzi w całej społeczności, dlatego jest to tak istotne zadanie. Od 2012 uregulowania prawne dotyczące wspierania rodziny i pieczy zastępczej zostały wyłączone z ustawy o pomocy społecznej i zawarte w nowej ustawie.

Niezbędną formą wsparcia w rodzinie jest asystent rodziny. Do zadań asystenta rodziny należy towarzyszenie rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców. Efektem powinno być odzyskanie kontroli nad własnym życiem. Tak aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.

Pomocą asystenta w roku 2020 objęto 12 rodzin, natomiast w roku 2021 14 rodzin. Zostały zawarte Plany Pracy z Rodziną, które zawierały pełną diagnozę sytuacji rodziny oraz plan wyjścia z patowej sytuacji wraz z konkretnymi działaniami. Art. 191 ust. 8 pkt 1-3, ust. 8 pkt 1-3 ustawy określają wydatki gminy w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, 10%, 30% i 50 % odpowiednio w pierwszym, drugim i trzecim roku i latach następnych.

W 2021 roku Gmina Sobolew pokrywała koszty pobytu 9 dzieci w pieczy zastępczej w wysokości 10% i 30%, 50% co stanowiło łącznie kwotę 43 145,27 zł.

3. Bezrobocie

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoba bezrobotna to osoba niezatrudniona i niewykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia.

Na koniec grudnia 2021 roku w gminie Sobolew było zarejestrowanych ogółem 216 osób bezrobotnych, w tym kobiet 89 oraz 127 mężczyzn. W kategoriach osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy dominującą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (262 osób), kolejną liczną grupę osób stanowili bezrobotni bez wykształcenia średniego (252 osoby), bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (143 osób), znaczna grupę osób bezrobotnych stanowią osoby powyżej 50 roku życia (111 osoby).

Z uwagi na fakt, że osoby bezrobotne korzystające ze wsparcia pomocy społecznej to najczęściej osoby o niskim stopniu wykształcenia bez przygotowania zawodowego, grupa ta z pewnością stanowić będzie znaczny odsetek osób wymagających wsparcia.

4. Uzależnienia

Z bezrobociem bardzo często wiąże się następny znaczący problem tj. alkoholizm, gdyż pogarszające się warunki ekonomiczne, związane z tym uczucie bezradności i wykluczenia, przyczyniają się do wzrostu spożycia napojów alkoholowych. Problem narkomanii wśród mieszkańców gminy jest jak na razie marginalny, dużo mniejszy niż w dużych ośrodkach miejskich.

W znaczeniu potocznym uzależnienie rozumiane jest jako nabyta silna potrzeba wykonywania jakiejś czynności lub zażywania jakiejś substancji, a w szczególności: alkoholu, narkotyków, leków, dopalaczy. W szerszym znaczeniu za osoby uzależnione uważa się także nadużywające gier hazardowych, oglądania telewizji, korzystania z Internetu, zakupów czy też nadmiernej pracy. Oszacowanie skali problemu uzależnienia jest trudne z uwagi na znaczny odsetek osób dotkniętych problemem, które nie szukają wsparcia u profesjonalistów i w instytucjach pomocowych.

W gminie Sobolew powołana została Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii przedstawia zadania własne gminy wynikające z art.4 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z w/w ustawą zadania w zakresie przeciwdziałaniu alkoholizmowi wykonuje się poprzez odpowiednie ukształtowanie się polityki społecznej. Gminne Programy zawierają równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz wybrane działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do głównych zadań Komisji należy:

- inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- prowadzenie postępowania w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu;
- rozpatrywanie zawiadomień osób i instytucji o przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- opiniowanie wniosków o wydawanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałami Rady Gminy;
- dokonywanie kontroli przestrzegania i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy na podstawie upoważnienia wydanego przez wójta;
- współdziałanie z organami gminy, instytucjami, zakładami pracy, osobami fizycznymi, stowarzyszeniami oraz organizacjami w zakresie promocji trzeźwego stylu życia wartości abstynencji oraz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Niestety na terenie gminy brakuje placówek leczenia odwykowego, która mogły by pomóc w wychodzeniu z uzależnienia. Obecnie uzależnieni mieszkańcy naszej gminy kierowani są do Poradni Psychologicznej w Garwolinie, Poradni Leczenia Uzależnień w Garwolinie oraz Szpitala w Łukowie.

5. Niepełnosprawność

Zgodnie z definicją sformułowaną przez Światową Organizację Zdrowia (WHO): „Osoba niepełnosprawna to osoba, u której istotne uszkodzenia i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodują uniemożliwienie, utrudnienie lub ograniczenie sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak płeć, wiek oraz czynniki zewnętrzne”.

Niepełnosprawność to jedno z poważniejszych zjawisk i problemów jakie występują we współczesnym świecie. Osoby niepełnosprawne to osoby, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczony przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, orzecznika ZUS, KRUS, jak również inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi i psychicznymi. Do tych ostatnich zaliczyć należy osoby, których dysfunkcje powstały bądź się pogłębiają z powodu procesów starzenia się. W gminie brak jest ewidencji osób niepełnosprawnych, stąd trudno jest ustalić ich dokładną liczbę. Na ich liczbę wpływa między innymi:

- starzenie się społeczeństwa,
- brak bezpieczeństwa socjalnego, stabilnej sytuacji materialnej osób i rodzin, co powoduje wzrost lęków, stresów, depresji, które pogłębiając się prowadzą do zaburzeń psychicznych.

Wzrost ilości osób niepełnosprawnych stawia coraz większe wyzwania, gdyż należy stworzyć takie warunki aby osoby te były zintegrowane z resztą społeczeństwa i mogły w nim, pomimo swoich ograniczeń funkcjonować.

Dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, dzieci autystycznych oraz z upośledzeniem umysłowym świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze. W 2014 r. zakres specjalistycznych usług opiekuńczych określony został w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. i obejmuje min:

1. uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
2. pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia,
3. rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu,
4. pomoc mieszkaniowa,
5. zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. W 2014 roku tą formą pomocy było objęte 17 osób.

6. Sytuacja osób starszych

Prognozy demograficzne jednoznacznie wskazują, że proces starzenia się społeczeństw krajów europejskich zintensyfikuje się w najbliższych dekadach. Próg starości zaczną przekraczać osoby z powojennego wyżu, a w okresie 2040-2050 w fazę starości wchodzić zaczną ich dzieci, przedstawiciele tzw. echa powojennego wyżu. Wyznacznikiem starości demograficznej inaczej (społecznej) są zauważalne zmiany polegające na wzroście udziału ludzi starych w ogólnej liczbie ludności. Proces ten spowodowany jest stopniowym wydłużaniem przeciętnej długości życia oraz spadkiem dzietności. Według terminologii ONZ starzenie społeczeństwa zaczyna się, gdy udział ludności w wieku powyżej 65 lat przekroczy 7% ogółu. Obserwuje się spadek przyrostu naturalnego na terenie Gminy Sobolew, duży spadek liczby urodzeń w stosunku do niewielkiego wzrostu liczby zgonów wpisuje teren naszej gminy w ogólnopolski trend prowadzący do demograficznej starości.

Konsekwencje kulturowe obejmują zagadnienia udziału ludzi starych w życiu całego społeczeństwa. Ludzie starsi nie zajmujący się pracą zawodową chętnie rozwijają swoje zainteresowania turystyczne, hobbystyczne, kulturalne, edukacyjne.

Konsekwencje socjalne starzenia się ludności to większe zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze.

Na terenie Gminy Sobolew usługi opiekuńcze świadczone są na rzecz osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a były jej pozbawione.

Usługi opiekuńcze są realizowane 5 dni w tygodniu, w miejscu zamieszkania na rzecz osób, które ze względu na stan zdrowia lub wiek wymagają pomocy osób drugih.

W 2021 r. usługi opiekuńcze świadczone na rzecz 26 osób. Praca opiekunek środowiskowych zatrudnionych w GOPS, to jedna z możliwości zabezpieczania osób starszych i niepełnosprawnych w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Usługi opiekuńcze przyznawane w oparciu o uchwałę NR XL/311/2022 Rady Gminy w Sobolewie z dnia 22 kwietnia 2022r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Usługi świadczone przez opiekunki zatrudnione w GOPS pozwalają niejednokrotnie utrzymać osobę starszą w dotychczasowym środowisku życia i oddalić ją od konieczności pobytu w DPS.

Dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, dzieci autystycznych oraz z upośledzeniem umysłowym świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze. W 2021r. zakres specjalistycznych usług opiekuńczych określony został w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. i obejmuje min:

1. uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
2. pielęgnacja jako wspierania procesu leczenia,
3. rehabilitacja fizyczna i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu,
4. pomoc mieszkaniowa,
5. zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno -wychowawczych , w wyjątkowych przypadkach jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. W 2021 roku tą formą pomocy było objęte 11 osób.

7. Edukacja

Na terenie gminy funkcjonują dwa obiekty opieki przedszkolnej, publiczny żłobek, trzy szkoły podstawowe, dwie szkoły podstawowe prowadzone przez stowarzyszenia, jedna niepubliczna Szkoła Podstawowa w Chotyni, prowadzona przez osobę fizyczną oraz niepubliczne przedszkole w Chotyni prowadzone przez osobę fizyczną. W miejscowości Sobolew znajduje się Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. T. Kościuszki w Sobolewie, jest to placówka podlegająca powiatowi garwolińskiemu. Zespół składa się z Liceum Ogólnokształcącego, Szkoły Branżowej oraz Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych. Przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych funkcjonuje internat.

8. Przemoc w rodzinie

Przemoc rozumiana jest jako akt naruszający w wolność osobistą jednostki i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przenosi się ona również na grunt rodzinny i jest w nim często spotykanym zjawiskiem, niezależnym od kultury, środowiska, wyznania, wykształcenia, poziomu intelektualnego czy przynależności do grupy społecznej. Przemoc w rodzinie to zachowanie, które poniża jednostkę, powoduje obrażenia fizyczne, jednocześnie naruszając w ten sposób prawo. Rzadko jest to incydent jednorazowy. Zazwyczaj staje się jednym z wielu ogniw łańcucha agresji.

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między Wójtem Gminy Sobolew, a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Sobolewie wchodzi przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobolew,
2. Policji,
3. Oświaty,
4. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.

Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Sobolew w roku 2021 odbyło się 26 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny realizował następujące zadania:

- omawiano sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych;
- powołano nowych członków Grup Roboczych;
- przedstawiano raporty, sprawozdania i inne opracowania dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie w gminie;
- upowszechniano informacje i edukowano w zakresie możliwości uzyskania pomocy przez osoby dotknięte przemocą w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
2. Policji,
3. Oświaty,
4. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.

Prace w ramach grup roboczych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Zespół Interdyscyplinarny lub wynikający z problemów występujących w indywidualnych przypadkach, zgłaszanych przez uprawnione podmioty. W przypadku wystąpienia w rodzinie zjawiska przemocy w rodzinie nastąpić może wszczęcie procedury przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” cz.-A przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w art.9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta”- cz.-A do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od wszczęcia procedury. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta” cz.-A niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania, przekazuje go do grupy roboczej.

Przed przystąpieniem do wykonywania czynności, o których mowa w art. 9 b ust. 2 i 3, każdy członek Grupy Roboczej składa oświadczenie, o którym mowa w art. 9 c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, dotyczące zachowania poufności wszelkich informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań. W wymienionym okresie powołano 24 grupy robocze, które łącznie odbyły 165 spotkań. Podczas posiedzeń udzielono pomocy i wsparcia rodzinom. Rodziny skorzystały ze wsparcia psychologicznego (81 osób).

W okresie sprawozdawczym wpłynęły do Zespołu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, 23 Niebieskie Karty cz.-A złożonych przez przedstawiciela Policji.

Ponadto w okresie sprawozdawczym zostało sporządzonych 22 Niebieskie Karty cz.-C i 16 Niebieskich Kart cz.-D.

Sytuacja w rodzinach w których dochodzi do przemocy była monitorowana poprzez:

- wizyty pracownika socjalnego w środowisku,
- wizyty dzielnicowego w środowisku,
- wizyty kuratora sądowego w środowisku,
- stałą i systematyczną współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień,
- stałą i systematyczną współpracę z pedagogami ze szkół.

W stosunku do osób stosujących przemoc były podejmowane następujące działania:

- skierowanie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- skierowanie do Poradni Leczenia Uzależnień,
- kierowanie do specjalistów (psychologa, terapeuty ds. uzależnień),
- informowanie Sądu Rodzinnego.

Informacja o miejscach, w których można uzyskać pomoc była rozpowszechniana poprzez:

- informacje przekazywane podczas spotkań grup roboczych,
- informacje przekazywane przez pracowników socjalnych.

9. Przystępczość

Przystępczość jest to zbiór czynów zabronionych ustawowo pod groźbą kary, a popełnionych na obszarze danej jednostki terytorialnej. Przystępczość jest zjawiskiem społecznym.

Charakteryzuje się następującymi cechami:

- stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego,
- wyraża się we wzroście liczby osób, które popełniły przystępstwa w stosunku do ogółu ludności.

Ogólna liczba przystępstw popełnionych w Gminie Sobolew w 2020 r. wynosiła 113, natomiast ogólna liczba zdarzeń w roku 2020 wyniosła 982.

Ogólna liczba przystępstw popełnionych w 2021 r. wynosiła 87, liczba zdarzeń w roku 2021 wyniosła 877.

Rodzaj przestępstwa	Liczba
Kradzieże z włamaniem	2
Kradzieże	7
Uszkodzenie mienia	2
Rozbój	0
Uszkodzenie ciała	0
Nietrzeźwi kierujący	17
Oszustwa	4

Tab. 3 Skala przestępczości w 2021 r.

III. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest podstawą do zdiagnozowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników: „mocnych stron” -uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej, i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej wzmocnieniu; „słabych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które nie wyeliminowane będą ją osłabiać; „szans” -uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych; „zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • dobra współpraca między instytucjami, organizacjami i samorządem w zakresie polityki społecznej- koordynacja działań, wymiana informacji, • korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne gminy Sobolew: <ul style="list-style-type: none"> - dobre połączenie kolejowe z Warszawą (chłonny rynek pracy, dostęp do ośrodków edukacyjnych, kulturalnych), 	<ul style="list-style-type: none"> • wysoka stopa bezrobocia wśród osób młodych i długotrwale bezrobotnych, • mała liczba przedsiębiorców na terenie gminy, • brak zaplecza kulturowego, • duża liczba osób starych na terenie gminy, • niski przyrost naturalny, • dostępność do alkoholu z nielegalnych punktów,

<p>- bliskość połączenia na trasie europejskim północ- południe (droga krajowa nr S17),</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrze przygotowana kadra pracująca w obszarze polityki społecznej gminy Sobolew, • dobry dostęp do placówek podstawowej opieki zdrowotnej, • dobrze zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej, • dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych, • otwartość ośrodka pomocy społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym, • dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna: wodociągi, kanalizacja, sieć energetyczna, • dostęp do obiektów sportowych (hala sportowa, korty, boisko sportowe), 	<ul style="list-style-type: none"> • duże rozproszenie terytorialne społeczności uczniowskiej, • luki edukacyjne rodziców, • ograniczony dostęp do specjalistów np. logopeda, psycholog, • ograniczony dostęp do Internetu, • brak chęci do zmiany swojej trudnej sytuacji rodzinnej, • brak edukacji o zapobieganiu ciąży, • długa procedura skierowania na leczenie odwykowe, • brak monitoringu sprzedaży alkoholu i papierosów w sklepach, • przyzwolenie społeczne na spożywanie przez nieletnich alkoholu i palenia papierosów , • małe zainteresowanie rodziców w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, • narastająca agresja wśród nieletnich, • przenoszenie młodzieży w nowe środowisko szkolne, • zły wzór postępowania płynący od rodziny, • brak atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, • niska aktywność społeczna mieszkańców, • brak poradni rodzinnych,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • ciągły wzrost jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej, • regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie (np. świadczenie 500+, karta Dużej Rodziny), • zmiana mentalności społecznej w kwestii dostrzegania rodzin dysfunkcyjnych i konieczności 	<ul style="list-style-type: none"> • niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność przepisów, trudność w interpretacji przepisów prawnych, • preferowanie konsumpcyjnego stylu życia, • poczucie izolacji od społeczeństwa, nieutożsamianie się ze społecznością lokalną,

<p>pomagania oraz wspierania tych grup społecznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, • praca asystenta rodziny, • tendencja spadkowa stopy bezrobocia w regionie, • stała rozbudowa sieci Internetowej, powszechny wzrost umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii, • modernizacja szlaku kolejowego Lublin – Warszawa oraz budowa drogi ekspresowej z Warszawy do Lublina, • możliwość pozyskania środków zewnętrznych m.in. Europejskiego Funduszu Społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • niekorzystne zjawiska demograficzne, • niewydolność systemu wymiaru sprawiedliwości, • brak świadomości istniejącego problemu w rodzinie i umiejętności szukania pomocy przez te rodziny, • brak świadomości kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia, • rosnąca ilość rodzin wieloprotblemowych, • uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, • brak dostatecznych środków finansowych na walkę z problemami społecznymi.
---	--

IV. Adresaci strategii

Adresatami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są mieszkańcy Gminy Sobolew, zarówno osoby samotne jak i rodziny, które wymagają pomocy w odzyskaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

V. Cele strategii

1. Wzmacnianie trwałości rodziny i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom dezorganizującym życie rodzinne

Kierunki działań:

- praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny,
- rozwijanie specjalistycznego poradnictwa, w tym poradnictwa rodzinnego,
- zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży np. zabezpieczenie posiłków,
- rozwój grup wsparcia, grup samopomocowych i edukacyjnych,
- tworzenie nowych programów lub projektów (np. w zakresie propagowania życia rodzinnego i wspólnego spędzania czasu itp.),
- tworzenie grup wolontariatu,
- zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny z instytucjami i organizacjami,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego (zajęcia pozalekcyjne sportowe, manualne, ruchowe itp.).

- inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną (organizowanie imprez, festynów).

2. Zminimalizowanie występowania bezrobocia wśród mieszkańców, a zwłaszcza wśród młodych i długotrwale bezrobotnych.

Kierunki działań:

- stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Garwolinie oraz innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pośrednictwem pracy oraz działającymi na rzecz aktywizacji zawodowej,
- opracowywanie i realizacja programów zmierzających do aktywizacji bezrobotnych,
- współudział w realizacji programów aktywizujących bezrobotnych prowadzonych przez inne instytucje, np. Powiatowy Urząd Pracy w Garwolinie, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe,
- inicjowanie działań na rzecz dostosowania kierunków kształcenia i doksztalcenia do potrzeb rynku pracy,
- organizowanie robót publicznych, prac interwencyjnych oraz prac społecznie użytecznych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób długotrwale bezrobotnych, m. in. poprzez angażowanie tych osób do programów pomocowych w pierwszej kolejności,
- inicjowanie i wspieranie grup samopomocowych,
- udzielenie pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej osobom bezrobotnym i ich rodzinom,
- rozwijanie pracy socjalnej skierowanej na pomoc bezrobotnym,
- rozwijanie poradnictwa dla bezrobotnych, między innymi polegającego na pomocy w nabyciu umiejętności poruszania się na współczesnym rynku pracy, udostępnienie informacji o ofertach pracy itp.,
- rozwijanie jakościowe kadry zajmującej się pomocą osobom bezrobotnym i ich rodzinom,
- inne działania wynikające z aktualnych potrzeb.

3. Skuteczna walka z alkoholizmem i narkomanią oraz profesjonalne rozwiązywanie problemów alkoholowych osób uzależnionych i ich rodzin.

Kierunki działań:

- szeroko rozumiana profilaktyka, w tym działania edukacyjne w placówkach oświatowych,
- rozwijanie i doskonalenie form pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Konsultacyjnego,
- współpraca z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Garwolinie, celem umożliwienia objęcia uzależnionych mieszkańców gminy terapią odwykową,
- współpraca pracowników socjalnych z Gminną Komisją Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych oraz Punktem Konsultacyjnym,

- rozwój grup wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- organizowanie pomocy psychologicznej, prawnej i innej dla rodzin z problemem alkoholowym,
- propagowanie zdrowego stylu życia – bez uzależnień – oraz organizowanie i wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu,
- pomoc w integracji osobom uzależnionym po odbytym leczeniu odwykowym,
- rozwijanie kadry zajmującej się pomocą uzależnionym,
- opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który uszczegółowi działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii,
- prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach, prowadzenie kampanii społecznych itp.,
- rozwój współpracy instytucji i organizacji działających w sferze przeciwdziałania uzależnieniom,
- kontynuowanie prac zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Tworzenie systemu wsparcia, który w sposób skuteczny i długotrwały będzie rozwiązywał problemy ludzi starszych i chorych

Kierunki działań:

- zapewnienie odpowiednich form opieki osobom tego potrzebującym (usługi opiekuńcze, DPS),
- praca socjalna z rodziną na rzecz zintensyfikowania kontaktów, zaangażowania się w pomoc i opiekę,
- rozpowszechnianie idei wolontariatu,
- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i innymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- udzielanie pomocy finansowej,
- edukacja społeczeństwa uczulająca na potrzeby osób niepełnosprawnych i starych,
- inicjowanie tworzenia oraz wspierania grup samopomocowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- rozwijanie różnych form wspierania osób niepełnosprawnych w środowisku, w tym realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- likwidacja barier architektonicznych,
- aktywizacja rodziny i środowiska lokalnego na rzecz osób niepełnosprawnych.

Działania rewitalizacyjne mają doprowadzić do zapewnienia wysokiego standardu życia mieszkańców gminy Sobolew m.in. poprzez pobudzenie aktywności społecznej oraz zapewnienie odpowiedniej oferty kulturalnej i rekreacyjno – sportowej, działania te są niezbędne by zrealizować cele wyznaczone w Strategii.

VI. Harmonogram realizacji celów strategicznych

Lp.	Kierunki działań	Planowany okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
<i>CEL: Wzmocnienie trwałości rodziny i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom dezorganizującym życie rodzinne</i>				
1	praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin
2	rozwijanie specjalistycznego poradnictwa, w tym poradnictwa rodzinnego,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Rodzaj wsparcia
3	zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży (np. zabezpieczenie posiłków, stypendiów itp.),	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci objętych wsparciem
4	rozwój grup wsparcia, grup samopomocowych i edukacyjnych	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba tworzonych grup
5	tworzenie nowych programów lub projektów (np. w zakresie propagowania życia rodzinnego i wspólnego spędzania czasu itp.),	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Ośrodek Kultury	Liczba programów, projektów
6	rozwój wsparcia świadczonego przez wolontariat,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wolontariuszy
7	zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny z instytucjami organizacjami,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, szkoły	Liczba instytucji i organizacji
	zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do			

8	alternatywnych form spędzania czasu wolnego (zajęcia pozalekcyjne sportowe, manualne, ruchowe itp.),	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, szkoły	Oferta dla dzieci i młodzieży
9	inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną (organizowanie imprez, festynów),	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, Urząd Gminy	Liczba przedsięwzięć

Lp.	Kierunki działań	Planowany okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
<i>CEL: Zminimalizowanie występowania bezrobocia wśród mieszkańców, a zwłaszcza wśród młodych i długotrwale bezrobotnych.</i>				
1	stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Garwolinie oraz innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pośrednictwem pracy oraz działającymi na rzecz aktywizacji zawodowej,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Liczba rodzin
2	opracowywanie i realizacja programów zmierzających do aktywizacji bezrobotnych,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Rodzaj wsparcia
3	współdziałal w realizacji programów aktywizujących bezrobotnych prowadzonych przez inne instytucje, np. Powiatowy Urząd w Garwolinie, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba programów

4	inicjowanie działań na rzecz dostosowania kierunków kształcenia i doksztalcenia do potrzeb rynku pracy	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba nowo utworzonych kierunków
5	organizowanie robót publicznych, prac interwencyjnych oraz prac społecznie użytecznych,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Ośrodek Kultury	Liczba osób
6	przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób długotrwale bezrobotnych, m. in. poprzez angażowanie tych osób do programów pomocowych w pierwszej kolejności,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba programów
7	inicjowanie i wspieranie grup samopomocowych,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, szkoły	Rodzaj wsparcia
8	udzielenie pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej osobom bezrobotnym i ich rodzinom,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, szkoły	Liczba rodzin
9	rozwijanie pracy socjalnej skierowanej na pomoc bezrobotnym,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, Urząd Gminy	Liczba rodzin
10	rozwijanie poradnictwa dla bezrobotnych, między innymi polegającego na pomocy w nabyciu umiejętności poruszania się na współczesnym rynku pracy. udostępnienie	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób objętych poradnictwem

	informacji o ofertach pracy, itp.,			
11	rozwijanie jakościowe kadry zajmującej się pomocą osobom bezrobotnym i ich rodzinom,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba szkoleń
12	inne działania wynikające z aktualnych potrzeb.	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Według rodzaju wsparcia

Lp.	Kierunki działań	Planowany okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
<i>CEL: Skuteczna walka z alkoholizmem i narkomanią oraz profesjonalne rozwiązywanie problemów alkoholowych osób uzależnionych i ich rodzin.</i>				
1	szeroko rozumiana profilaktyka, w tym działania edukacyjne w placówkach oświatowych,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba rodzin
2	rozwijanie i doskonalenie form pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Konsultacyjnego	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policja	Rodzaje wsparcia
3	współpraca z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Garwolinie, celem umożliwienia objęcia uzależnionych mieszkańców gminy terapią odwykową,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Rodzaj wsparcia
4	współpraca pracowników socjalnych z Gminną Komisją Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania	

	oraz Punktem Konsultacyjnym,		Problemów Alkoholowych	Rodzaj wsparcia
5	rozwój grup wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Grupa wsparcia „AA”	Liczba grup
6	organizowanie pomocy psychologicznej, prawnej i innej dla rodzin z problemem alkoholowym	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba rodzin
7	propagowanie zdrowego stylu życia bez uzależnień oraz organizowanie i wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Oferta dla dzieci i młodzieży
8	pomoc w integracji osobom uzależnionym po odbytych leczeniu odwykowym,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policja	Liczba osób
9	rozwijanie kadry zajmującej się pomocą uzależnionym,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Liczba szkoleń
10	opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który uszczegółowi działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policja	Liczba przedsięwzięć

11	prorowadzenie działań profilaktycznych w szkołach, prowadzenie kampanii społecznych itp.;	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, szkoły, policja	Liczba działań
12	rozwój współpracy instytucji i organizacji działających w sferze przeciwdziałania uzależnieniom,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policja	Liczba instytucji i organizacji
13	kontynuowanie prac zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, szkoły, ośrodki zdrowia, policja	Liczba osób objętych wsparciem

Lp.	Kierunki działań	Planowany okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
<i>CEL: Tworzenie systemu wsparcia, który w sposób skuteczny i długotrwały będzie rozwiązywał problemy ludzi starszych i chorych</i>				
1	zapewnienie odpowiednich form opieki osobom tego potrzebującym (usługi opiekuńcze, DPS),	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy,	Liczba osób
2	praca socjalna z rodziną na rzecz zintensyfikowania kontaktów, zaangażowania się w pomoc i opiekę,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba rodzin
3	rozpowszechnianie idei wolontariatu,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoła	Liczba wolontariuszy

4	współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i innymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Liczba osób objętych wsparciem
5	udzielanie pomocy finansowej,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba rodzin
6	edukacja społeczeństwa uczulająca na potrzeby osób niepełnosprawnych i starych,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoła	Liczba rodzin
7	inicjowanie tworzenia oraz wspierania grup samopomocowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba grup samopomocowych
8	rozwijanie różnych form wspierania osób niepełnosprawnych w środowisku, w tym realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba osób
9	rozwijanie kadry zajmującej się pomocą uzależnionym,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Liczba szkoleń
10	likwidacja barier architektonicznych,	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba przedsięwzięć
11	aktywizacja rodziny i środowiska lokalnej na rzecz osób niepełnosprawnych	2023-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, szkoła	Liczba działań

VII. Źródła i ramy finansowe działań przewidzianych do realizacji w ramach strategii.

Zakłada się, że ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sobolew obejmują lata 2023-2029.

Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- środki własne pochodzące z budżetu gminy;
- środki przekazane gminie z budżetu państwa (dotacje);
- projekty systemowe i konkursowe w ramach środków z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Unii Europejskiej;
- środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny).

VIII. Monitoring i ewaluacja

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sobolew na lata 2023 – 2029 będzie na bieżąco monitorowana i ewaluowana.

Dane o realizacji zadań wynikających ze strategii będą przedstawiane w sprawozdaniach z realizacji zadań Ośrodka Pomocy Społecznej składanego Radzie Gminy za pośrednictwem Wójta Gminy Sobolew.

Strategia jest dokumentem uwzględniającym programy i projekty, które będą przyjęte w późniejszym terminie. Ma charakter otwarty, może być ciągle aktualizowana, udoskonalana i mogą być modyfikowane kierunki i sposoby realizacji założonych celów. Będzie służyć także do pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej na realizację projektów ze sfery społecznej.

Jego opracowanie posłużyć ma lepszej, bardziej skutecznej, efektywniejszej realizacji działań na rzecz społeczności lokalnej w Gminie Sobolew.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY
w Sobolewie
Mirosław Owczarczyk
Mirosław Owczarczyk